

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/42/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823201180
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8823201180.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Bišáčkovej v právnej veci navrhovateľky- manželky: C.. C. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: K. XXX/XX, XXX XX J., právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Vladimír Mačík, so sídlom Slovenská 69, 080 01 Prešov, IČO: 52763579, proti odporcovi - manželovi: W.. C. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom: K. XXX/XX, XXX XX J., právne zastúpeného Mgr. Františkom Chocholom, advokátom so sídlom Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, za účasti maloletých detí: mal. D., L.. XX. XX. XXXX, mal. B., L.. XX. XX. XXXX, mal. L., L.. XX. XX. XXXX S., bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo E. L. P., odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, B.. v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 7P/67/2023 - 107 zo dňa 08.11.2023, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok vo výroku III. tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. D., nar. XX.XX.XXXX sumou 150,- eur mesačne a na výživu mal. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 150,- eur mesačne a na výživu mal. L., nar. XX.XX.XXXX sumou 110,- eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozviedol manželstvo účastníkov konania. Maloletú D., B. a L. zveril do osobnej starostlivosti matky, styk otca upravil ako neobmedzený bez prítomnosti matky, výrokom III. rozhodol o vyživovacej povinnosti otca tak, že zaviazal otca prispievať na výživu mal. D. a mal. B. sumou 185 eur mesačne a na výživu mal. L. sumou 135 eur mesačne. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok vo výroku o vyživovacej povinnosti odôvodnil tým, že navrhovateľka žiadala určenie výživného po 200 eur na staršie dcéry a vo výške 160 eur na najmladšiu dcéru. Otec navrhoval výživné po 100 eur na staršie dcéry a na najmladšiu dcéru 50 eur mesačne. Súd poukázal v rozsudku na príjmy jednotlivých rodičov, keď príjem matky je 1 673 eur, príjem otca 998 eur + 127,99 eur ako výsluhový dôchodok. Za bývanie otec uhrádza sumu 213,69 eur, matka nájom 600 eur, čo je podstatne vyššia suma, pretože matka si zabezpečila len nevyhnutné bývanie v dvojizbovom byte. Súd poukázal na to, že väčšiu časť osobnej starostlivosti poskytuje deťom matka, a preto sa otec musí podieľať vyššou čiastkou na výživnom pre deti. Preto súd stanovil vyživovaciu povinnosť otca u starších dcér na sumu 185 eur a na najmladšiu dcéru vo výške 135 eur. Súd poukázal na to, že rodičia prihlásili deti na súkromnú športovú školu, s čím majú deti vyššie výdavky a rodičia musia tieto výdavky hradiť pred inými výdavkami. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec, a to len proti tretiemu výroku. Uviedol, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd sa nedostatočne zaoberal jeho príjmovými pomermi. Súd určil výživné v rozsahu skoro 50 % jeho celkových príjmov a nezohľadnil to, že sa nechcel rozviesť s manželkou a v rámci konania navrhoval, aby maloleté deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti. Súd nezohľadnil jeho odôvodnené životné náklady, pričom manželka svoje pravidelné mesačné výdavky vyčíslila na sumu 920 eur, čo predstavuje skoro celý jeho mesačný príjem. Vzhľadom na deklarovanú mzdu na úrovni 998,32 eur, určené výživné 505 eur nezodpovedá jeho zárobkovým možnostiam a dôjde iba k situácii, ktorej následkom môže byť kriminalizovanie jeho osoby. Z rozhodnutia Ministerstva vnútra je zrejmé, že výsluhový príspevok mu bol priznaný iba do 30.04.2024, čo je fakt, ktorý súd prvej inštancie nezobral do úvahy. Ním preukazované príjmy sú úplné, komplexné a zodpovedajú jeho skutočným príjmom vzhľadom na to, že v minulosti utrpel mozgovú príhodu a musí sa vyhýbať práci so zvýšenou záťažou ako psychickou, tak fyzickou. Napriek tomu sa zamestnal a robí všetko preto, aby dosahoval príjem. V súvislosti so zdravotným stavom má aj zvýšené náklady na lieky. Nesprávnosť rozhodnutia vidí aj v tom, že ak by v budúcnosti nároky maloletých detí vzrástli, rozhodnutie by limitovalo možnosť zvýšenia výživného. Navrhoval, aby odvolací súd určil výživné u maloletej D. a B. na 150 eur mesačne a u maloletej L. na sumu 100 eur mesačne.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že navrhuje rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Výška vyživovacej povinnosti určená pre tri maloleté deti, z ktorých dve sú vo veku 15 rokov a navštevujú stredoškolské zariadenie mimo miesta svojho bydliska so športovým zameraním, s čím sú spojené aj zvýšené výdavky. Podstatnú rolu pri výške výdavkov hrá aj inflácia, v dôsledku ktorej došlo k prudkému nárastu cien spotrebného tovaru a služieb. Väčšinu starostlivosti o maloleté deti zabezpečuje matka, miera osobnej účasti otca je sporadická napriek tomu, že otcovi v starostlivosti o maloleté deti nebráni, čo bolo aj prvoinštančným súdom hodnotené pri určovaní výšky jeho vyživovacej povinnosti. Odvolacia argumentácia otca v smere, že jej životná úroveň je podstatne vyššia, je zavádzajúca. Otec podsúval súdu zavádzajúce informácie o výške jej príjmu. V jej príjme je zahrnutý daňový bonus. Otec neberie do úvahy mieru jej starostlivosti o maloleté deti ani skutočnosť, že od okamihu, kedy spolu s maloletými deťmi opustila spoločnú domácnosť, si plnila svoju vyživovaciu povinnosť na maloleté deti v podstatne väčšom rozsahu ako otec. Daňový bonus a rodinné prídavky sú štátna sociálna dávka, ktorou sa otec nepodieľa na plnení si svojej vyživovacej povinnosti na maloleté deti. Otec je výlučným vlastníkom trojizbového bytu, v ktorom býva sám bez úverového zaťaženia, s čím mu nevznikajú zvýšené výdavky na bývanie oproti jej bytovej situácii, kedy býva s dcérami v prenajatom byte, s čím sú spojené nemalé výdavky.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav avšak nesprávne rozhodol o výške vyživovacej povinnosti. Odvolací súd vychádzal so súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, ktorý však inak právne posúdil.

7. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s vyššou mierou účasti matky na starostlivosti o maloleté deti, s potrebami mal. detí, nie však s možnosťami otca. Možnosti povinného rodiča limitujú výšku výživného - súd nemôže určiť výživné, ktoré zodpovedá potrebám detí, ale nezodpovedá možnostiam povinného rodiča. V konaní nebolo preukázané, že otcov reálny príjem nezodpovedá jeho možnostiam a súd prvej inštancie vychádzal z toho, že otec má príjem vo výške cca 1128 eur mesačne. V skutočnosti mal otec takýto príjem len do 30.4.2024 (výsluhový príspevok v sume 127,99 eur bol otcovi priznaný len do 30.04.2024), potom bol jeho priemerný príjem vo výške cca 1000 eur mesačne. Príjmu otca zodpovedá podľa názoru odvolacieho súdu výživné vo výške 150 eur na staršie dcéry a 110 eur na mladšiu dcéru. Ak by otec platil súdom prvej inštancie určené výživné, zostalo by mu z jeho príjmu cca 50%, čo je pri príjme 1000 eur mesačne nedostatočná suma.

8. Ako obiter dictum odvolací súd uvádza, že pri určovaní výživného možno ako pomôcku použiť tabuľky vydané Ministerstvom spravodlivosti SR (dostupné napr. tu: Metodika-Vyživne.pdf (gov.sk)). Tieto zohľadňujú výšku príjmu rodiča povinného výživou, akú časť príjmu musí mať rodič k dispozícii pre svoje potreby, počet vyživovacích povinností, vek detí, mieru starostlivosti rodiča povinného výživou o deti. Výsledky nie sú záväzné (a už vôbec nie sú záväzné presné sumy výživného vypočítané podľa

nich), súd môže zohľadniť aj iné právne alebo skutkovo významné okolnosti. Tieto tabuľky možno použiť najmä ako pomôcku pre zjednotenie súdnej praxe v otázke výšky výživného. Vychádzajúc z týchto tabuliek by vyživovacia povinnosť otca bola vo výške cca 15 % z čistého príjmu otca pri mal. D. a B. a vo výške cca 11 % z čistého príjmu otca pri mal. L., otcovi by teda zostalo 59 % jeho príjmu na krytie vlastných potrieb.

9. Vlastníctvo bytu, ktorý otec využíva na vlastné bývanie, nemá vplyv na výšku výživného.

10. Pri prípadnom zvyšovaní výživného v budúcnosti sa súd bude musieť zaoberať porovnávaním pomerov detí a aj rodičov v čase tohto rozhodnutia a v budúcnosti, týmto rozhodnutím určené výživné nebude brániť ani prípadnému zvyšovaniu výživného do budúcnosti, ak na to budú splnené zákonné podmienky.

11. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku III. zmenil postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 388 CSP.

12. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP a § 52 CMP. Ustanovenie § 52 CMP je všeobecným pravidlom rozhodovania o trovách konania v konaniach vedených podľa ustanovení CMP. Ak CMP ustanovuje inak (napr. v ustanoveniach § 53 - 55), možno sa od tohto všeobecného pravidla odchyliť. V danom prípade nie sú dané dôvody na rozhodnutie podľa iných ustanovení CMP.

13. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).